

ספרי' — אוצר החסידים — ליובאוויטש

היכל תשיעי
קובץ שלשלת האור
שער שלישי

לקוטי שיחות

בתרגום חפשי ללשון הקודש

על פרשיות השבוע, חגים ומועדים

•

מכבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל

זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע

שניאורסאהן

מליובאוויטש

•

ראש השנה

(חלק יט)

יוצא לאור על ידי מערכת

„אוצר החסידים“

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות שמונים וארבע לבריאה

מחזור הראשון של לימוד הלוקטי שיחות
שבוע ראש השנה, כד אלול ה'תשפ"ג — א תשרי, ה'תשפ"ד (א)

LIKKUTEI SICHOT
TARGUM L'LOSHON HAKODESH

Copyright © 2023
by

KEHOT PUBLICATION SOCIETY
770 Eastern Parkway / Brooklyn, New York 11213
(718) 774-4000 / FAX (718) 774-2718
editor@kehot.com / www.kehot.org

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording, or otherwise, without prior permission from the copyright holder.

The Kehot logo is a registered trademark of Merkos L'Inyonei Chinuch.

For dedications of the weekly Sichos, please contact us at: dedications@kehot.com

ראש השנה *

וי"ל שעייז מקבל האדם גם את השנה, תשעה קבין של חבירו⁶, ד"חבירו" קאי על הקב"ה [כפירוש רש"י במסכת שבת⁷ בהפסוק⁸ "רעך ורע אביך על תעזוב", "רעך זה הקב"ה"], היינו, שעייז עבודתו ב"קב שלו" משיג את כל עשרת הקבים ("קב שלו" יחד עם "תשעה קבים של חבירו").

ב. ובפשטות, הרי (התחלת) העבודה דבני ישראל בזה היא – "ישראל (ד)קדשינהו לזמנים"⁹, ולכן אומרים (בראש השנה) "מקדש ישראל ויום הזכרון".

ונוסף לזה: עייז שבני ישראל מתאספים יחד, "כאיש אחד בלב אחד"¹⁰, לשם מטרה אחת וענין אחד – הרי הם פועלים עייז עבודתם (הוספה) בענין "נצבים היום כולכם".

ובפרט כאשר מקשרים זאת (את ההתאספות) בדבר גשמי שנעשה, דם ובשר כבשרו¹¹ – (ובפרט – באמירת (שהגשמי יהי) לחיים) – שעל זה אמרו רז"ל¹² ש"גדולה לגימה שמקרבת כו".

ובפרט כשהדבר נעשה בקשר ליום טוב, ראש השנה, שעליו נאמר¹³ "חדות

א. על הפסוק "אתם נצבים היום כולכם לפני ה' אלקיכם גו"¹ כתב רבינו הזקן² ש"היום" קאי על ראש השנה, וביום זה "נצבים . . לפני ה' אלקיכם" – ובאופן ד"כולכם"³, היינו שכל בני ישראל, מ"ראשיכם שבטיכם" ועד "חוטב עציר" ו"שואב מימין", וכל הדרגות שבינתיים, נצבים באופן ד"כולכם" (כדמפרש שם) – "לאחדים כאחד"⁴.

וזהו הענין ד"נצבים היום כולכם" כפי שהוא נפעל מצד מלמעלה, עייז (שנצבים), "לפני ה' אלקיכם",

וכהפירוש המובא בחסידות⁵ על תיבת "נצבים" – שזהו לשון נפעל, היינו שעמידתם וקיומם של בני ישראל – "נצבים" – הוא עייז הקב"ה;

אלא שצריכה להיות גם עבודת האדם, "קב שלו"⁶,

(* הערת המו"ל: כ"ק אדמו"ר שליט"א נטל ידיו הק' לסעודה.

[צוה להכריז שאלו שעדיין לא נטלו ידיהם לסעודה – יטלו עכשיו.

אח"כ צוה להכריז שיאמרו לחיים לפני השקיעה. ואח"כ שאל אם יש ענדיין, נמושווד". ואח"כ אמר:]

- (1) נצבים כט, ט"י.
- (2) בלקו"ת ר"פ נצבים. וראה זח"ב לב, ב.
- (3) להעיר שלפני מ"ת ה' ויחן שם ישראל כאיש אחד בלב אחד (רש"י יתרו יט, ב) נגד ההר (ראה בחיי), ולכן אז ניתנה התורה (תנחומא באבער עה"פ).
- (4) וראה לקו"ש ח"ד ע' 1141 ואילך.
- (5) אוה"ת נצבים ע' אקפט.
- (6) ל' חז"ל – ב"מ לח, א.

- (7) לא, א – ד"ה דעלך.
- (8) משלי כז, י. וראה פרש"י עה"פ. שמו"ר רפכ"ז.
- (9) ברכות מט, א.
- (10) ראה הערה 3.
- (11) ל' אדה"ז בתניא פ"ה (ט, סע"ב).
- (12) סנהדרין קג, ב.
- (13) נחמ"י ה, י.

ה' היא מעוזכם", ויש לקיים בו, "שתו ממתקים" נוסף על "אכלו משמנים"¹⁴.

ובפרט כאשר זהו גם ראש השנה דשנת הקהל, שתחילתה כבר בראש שנה זו, כלשון הפסוקים¹⁵, "מקץ שבע שנים גו' הקהל", והרי הזמן ד"מקץ שבע שנים" מתחיל בר"ה,

ובפרט לפי המבואר בחסידות¹⁶ על הפסוק¹⁷, "בכסה ליום חגינו", שהענינים ד"חגינו", חג הסוכות, קיימים כבר בר"ה באופן ד"בכסה",

וי"ל שגם ענין זה דהקהל שב"חגינו" – קיים כבר בר"ה באופן ד"בכסה".

יאמר אפוא כל אחד לחיים (על היין – וממילא) לפני השקיעה*.

לחיים על משקה, ומה טוב – על יין, ה"משמח אלקים ואנשים"¹⁸, בשמחה גדולה¹⁹, עד שיהפוך לדם ובשר כבשרו,

ובפרט כשהדבר (קשור לר"ה ולהקהל, ו)נעשה ב"בית גדול"²⁰, "מקום שמגדלין בו תורה"²¹, שמתקיימים בו שיעורי תורה, ו"מקום שמגדלין בו תפלה"²¹.

14 נחמ"י שם. ב"י או"ח סתקפ"ג. שו"ע אדה"ז שם ס"ד.

15 וילך לא, י.

16 סידור רלה, ב. וראה גם לקו"ת ר"ה נד, ריש ע"ד. סד"ה לולב וערבה תרס"ו. ובכ"מ.

17 תהלים פא, ד. וראה ר"ה ת, סע"א ואילך. (* התועדות זו התקיימה בערב ש"ק לפני שקר"ח. המו"ל.

18 שופטים ט, יג.

19 ראה ברכות לה, א.

20 ל' הכותב – מ"ב כה, ט.

21 מגילה כז, א.

ויהי רצון שכל הענינים שצריכים להפעל ע"י פעולות אלו – יפעלו*.

ג. ענין "זה היום תחלת מעשיך" והחילוק בין "זה" ל"כה" (המדובר במאמר²²) – מבואר בכמה מקומות בדרושי הצמח-צדק²³. ונוסף לזה: ההגהות והביאורים (בתצאי עיגול) בלקוטי תורה²⁴ העוסקים בענין זה – הם, כנראה, מהצמח-צדק.

לענינו של ר"ה ("זה היום תחלת מעשיך") יש שייכות מיוחדת לצמח-צדק, שהרי יום הולדתו הוא בערב ר"ה²⁵, והברית שלו היתה בעשרה ימים שבין ר"ה ליום הכפורים.

וכמדובר בהתועדות הקודמת²⁶, שכשנולד הצמח-צדק, אמר זקנו – רבינו הזקן – תורה על "משביעין אותו תהי צדיק כו"²⁷ "שאח"כ נעשתה לג' פרקים הראשונים דספר התניא)²⁸.

(* הערת המו"ל: כ"ק אדמו"ר שליט"א צוה לנגן שלש תנועות (-) והזכיר בשם דהבעש"ט, המגיד ואדה"ז). ניגון מאדמו"ר הזקן [התחילו לנגן אבינו מלכנו, ואמר כ"ק אדמו"ר שליט"א: שבת (כולל מנחה שלפני) זאָגט מען ניט קיין אבינו מלכנו*. וניגנו הניגון "לקראת שבת"]. ניגון אדמו"ר האמצעי. ניגון אדמו"ר הצ"צ. ניגון אדמו"ר מהר"ש. ניגון אדמו"ר (מוהרש"ב) נ"ע. ניגון מו"ח (הבינוני). אתה בחרתנו. אח"כ צוה לנגן ואמר מאמר ד"ה זה היום תחלת מעשיך.

22 ד"ה זה היום תחלת מעשיך.

23 אוה"ת ר"ה ע' א'תלב ואילך.

24 נצבים מז, ב ואילך.

25 "היום יום" ס"ע צא.

26 דאור לערב ר"ה.

27 נדה ל, ב.

28 "היום יום" ע' לד.

(* רמ"א או"ח סתקפ"ד ס"א. שו"ע אדה"ז שם ס"ח.

„משביעין אותו כו” בערב ר”ה מרמזת גם, דכיון שהולדתו של כל אחד מבני ישראל היא בראש השנה עצמו (בדוגמת בריאת אדם הראשון), הרי הענין ד„משביעין אותו כו” צריך להתקיים לפני יציאת הילד לאויר העולם, בערב ר”ה

[אע”פ שבפעם הראשונה (בשעת בריאת אדם הראשון) עברו ביום זה (דר”ה) גופא כמה שעות ביום לפני בריאת אדם הראשון, כפי שנתבאר בגמ’ בסנהדרין³³ בפרטיות זמנה של בריאת האדם בתוך סדר שעות היום].

ה. בקביעות שנה זו יש הדגשה נוספת בענין „נזכרים ונעשים” דר”ה (ובריאת אדם הראשון):

בריאת אדם הראשון (ר”ה) בפעם הראשונה היתה ביום ו’ בשבוע.

אלא שכלל הוא „לא אד”ו ראש” [כמובא ברמב”ם³⁴, עד שלדעת הר”ס³⁵ כן הוא מדאורייתא], דהיינו שר”ה אינו יכול לחול ביום ו’ בשבוע כמו שהי’ בפעם הראשונה;

והאפשרות היחידה שיום ו’ יהי’ ר”ה – היא כבקביעות שנה זו, שיום ב’ דר”ה הוא ביום ו’ בשבוע.

ואע”פ שזהו יום ב’ דר”ה – הרי שני ימי ר”ה הם „יומא אריכא”³⁶.

ועפ”ז נמצא, שבקביעות שנה זו ר”ה

ו„משביעין אותו תהי צדיק” קשור עם הולדת (הצמח-צדק) – שהרי „משביעין אותו תהי צדיק” מתקיים בילד יהודי קודם שנולד ויוצא לאויר העולם.

ד. ענין זה (הולדת (הצמח-צדק) ושאו „משביעין אותו כו”) קשור גם עם ר”ה במיוחד:

בר”ה היתה בריאת אדם הראשון, וכעין זה היא ירידת הנשמה בגוף והולדת (כל אדם, ובמיוחד) כל אחד מבני ישראל – שהרי „אתם קרויין אדם”²⁹,

וכדבר המשנה³⁰ שכל אדם הוא „עולם מלא”, כמו אדם הראשון ש„נברא יחידי”, ויתירה מזו: כדי שנדע עתה שכל אחד מישראל הוא „עולם מלא”, הנה „לפיכך נברא האדם יחידי” לפני אלפי שנים!

והרי זה מדגיש עוד יותר את הקשר שבין בריאת אדם הראשון (בר”ה) להולדת כל אחד מבני ישראל.

ומאחר שבכל שנה ושנה בזמן ר”ה „נזכרים ונעשים”³¹ – הענינים שארעו בר”ה בפעם הראשונה חוזרים וניעורים, כולל גם מה שאדם הראשון נברא בר”ה³² – מובן, שר”ה בכל שנה ושנה הוא יום ההולדת של כל אחד מישראל.

ויש לומר שאמירת התורה על

(33) לח, ב.

(34) הל’ קדה”ח פ”ז ה”א. וראה גם טור או”ח ר”ס תכח.

(35) הובא ביסוד עולם שער ד פ”ו. וראה תו”ש בא חיי”ג בארוכה.

(36) טור או”ח ר”ס תר. שו”ע אדה”ז שם ס”ג-ד. וראה בהנסמן ב”מ”מ וציונים” שם.

(29) יבמות סא, רע”א. וראה לקו”ת נצבים שם.

(30) סנהדרין לו, סע”א.

(31) ל’ הכתוב – אסתר ט, כח. וראה רמ”ז

בט’ תיקון שובבים. הובא ונתבאר בט’ לב דוד (להחיד”א) פכ”ט.

(32) לקו”ת ש”ה נ, ב.

(ע"פ סנהדרין³⁹) בשו"ע שלו (בהלכות ר"ה)⁴⁰ בשם „עזרא“ קאפ' ת, בהמשך למסופר שם על מה שאירע „ביום אחד לחודש השביעי“, ביום ר"ה – שנאמר לבני ישראל „אכלו משמנים ושתו ממתקים ושלחו מנות לאין נכון לו כי קדוש היום לאדונינו ואל תעצבו כי חדות ה' היא מעוזכם“, ואח"כ⁴¹ – שבני ישראל עשו כן בפועל, „וילכו כל העם לאכול ולשתות ולשלוח מנות ולעשות שמחה גדולה גו“ – כתיב⁴² „וביום השני גו“,

וביאר מפרשים⁴³, ש„ביום השני“ היינו (לא ביום שלאחר ר"ה, אלא) „ביום השני של ראש השנה“,

ופירשו⁴⁴ (מדברי רז"ל⁴⁵) את הטעם לזה שהיו אז ב' ימים של ר"ה, כיון שבימי עזרא עיברו את חודש אלול.

ז. הנזכר לעיל מנחמי' שב(יום א' ד)ראש השנה „וילכו כל העם לאכול גו' ולעשות שמחה גדולה“ – יש לקשרו עם דברי כ"ק מו"ח אדמו"ר בספר המאמרים תש"ג בתחלתו⁴⁶, שאנו רואים במלכותא דארעא, שכאשר מכתירים מלך „ההכתרה נעשית בשמחה גדולה כו“,

וכיון ש„מלכותא דארעא כעין

הוא ביום בריאת אדם הראשון כמו שהי' בפעם הראשונה – ביום ו' בשבוע,

ובזה גופא הנה יום ו' זה בשבוע, זמן בריאת אדם הראשון – הוא בסוף ה„יומא אריכא“ (שהרי הוא ביום ב' דר"ה) – בדומה לפעם הראשונה, שבריאת אדם הראשון היתה בסוף היום דר"ה.

ו. כאן המקום להעיר בנוגע לזה שר"ה הוא ב' ימים,

[שאינן זה רק בחו"ל אלא גם בארץ ישראל³⁷,

ובזה מודגש הענין ד„אתם נצבים (היום) כולכם“: בשאר המועדים יש חילוק בין בני ישראל הדרים בחו"ל לאלו הדרים בארץ ישראל, שבחו"ל מקיימים יו"ט שני של גליות, משא"כ בארץ ישראל; משא"כ בר"ה כל בני ישראל נוהגים שני ימים, הן בארץ ישראל „ארץ אשר גו' עיני ה' אלקיך בה מרשית השנה ועד אחרית שנה“³⁸), והן בחו"ל, אשר שם נמצא רוב מנין ורוב בנין של בני ישראל, עד שיביאם משיח צדקנו לארץ ישראל].

יש המחפשים על ענין זה (שגם בארץ ישראל ר"ה הוא ב' ימים) מקור, מתי התחיל הדבר,

אבל באמת מצינו בזה פסוק מפורש בתורה שבכתב:

בנחמי' [שנקרא ע"י רבינו הזקן

39) צג, סע"ב. ולהעיר גם מב"ב יד, ב (שלא נמנה נחמי' לספר בפ"צ).

40) או"ח סתקפ"ג ס"ד. וכ"ה גם בב"י שבהע' 14. וראה שיחת ש"פ תבוא ח"י אלול תש"מ.

41) פסוק יב.

42) פסוק יג.

43) פרשי ומצו"ד עה"פ. ועוד.

44) מצו"ד שם.

45) ראה ביצה ו, א ובפרשי' שם ד"ה מימות. ועוד.

46) ד"ה יו"ט של ר"ה פ"ב.

37) שו"ע או"ח סת"א ס"ב. וראה לקו"ש ח"ט ע' 370 בהערות ובהנסמן שם.

38) עקב יא, יב.

במחשבה .. כי אצלו יתברך העבר והעתיד א"י].

ט. והפירוש בזה:

אין זאת שמכיון שכן הוא הענין למטה על כן הוא כך למעלה, אלא אדרבה: מזה שאנו רואים באיזה אופן מתקיים הענין למטה, אנו יודעים ויש בידנו ראי' שכן הוא הענין למעלה,

יתירה מזו: מכיון שכן הוא הענין למעלה, אזי „נשתלשלו מהן“⁴⁹, ונעשה כך למטה, וממילא, ברצותנו לדעת אודות ענין מסוים למעלה איך ומה הוא, עלינו להתבונן בענין זה כפי שהוא למטה, ומזה נדע איך הוא למעלה.

וכן הוא בנוגע לכל המשלים הללו. – ובלשון הכתוב „מבשרי אחזה אלוקה“⁵⁰, שזהו מפני הרצון שעניני האדם יהיו לא רק באופן דאמונה, אלא גם באופן של אחזה (וידיעה), כדיוק הלשון ברמב"ם⁵¹ „לידע“ (ולא „להאמין“), כמדובר כמה פעמים⁵²,

288

[וזהו גם הביאור שמביא הצמח-צדק בספר המצוות שלו⁵³: כיצד שייך ציווי על אמונה בה, בשעה שאמונה היא (היסוד וגם) ההקדמה לכל המצוות והציוויים?

ומבאר שם, שנוסף לזה שהציווי הוא על פרטי האמונה – הנה עוד

מלכותא דרקייעא⁴⁷, הרי שגם הכרת המלך במלכותא דרקייעא – כאשר אנו מכתירים את הקב"ה בר"ה – היא בשמחה גדולה.

ח. מאמר המוסגר:

על האמור שכיון ש„מלכותא דארעא כעין מלכותא דרקייעא“, הרי כשם שבמלכותא דארעא נעשית הכרת המלך בשמחה גדולה, כן הוא גם במלכותא דרקייעא – יש לשאול:

הלא אין כל הכרח ח"ו שענינים למעלה ייעשו כפי שהם למטה – וא"כ, כיצד יתכן לומר שמאחר שבמלכותא דארעא נעשית הכרת המלך בשמחה גדולה, על כן גם הכרת המלך במלכותא דרקייעא היא באופן זה!?

ועד"ז יש לשאול בנוגע לכמה וכמה משלים המובאים במאמרי רז"ל על הקב"ה, „משל למה הדבר דומה למלך בשר ודם“ וכיו"ב – כיצד יתכן לומר שענין כלשהו מתקיים באופן מסויים למעלה, אצל הקב"ה, מכיון שכן הוא למטה!?

שאלה זו קיימת גם בנוגע למשל שמביא המגיד⁴⁸, שכשם שמצינו באב כאן למטה שנחקקת במחשבתו צורת הבן, כן הוא למעלה, שנשמות ישראל חקוקות במחשבתו של הקב"ה [אלא שהחילוק הוא, שבמשל האב שהוא בשר ודם, הרי „מי שלא הי' לו בן מעולם לא יכול לומר שיהא נחקק במחשבתו צורת הבן שיהי' לו אחר כך .. אבל אצל השם יתברך .. אף קודם שנבראו ישראל הי' נחקק צורתם

(49) ראה תניא רפ"ג.

(50) איוב יט, כו.

(51) ריש הל' יסוה"ת. וראה קונטרס תורת

החסידות פי"ג.

(52) ראה לקו"ש ח"א ס"ע 279 ואילך.

(53) מצות האמנת אלקות (מד, ב ואילך).

(47) ברכות נח, א. וראה זח"ג קעו, ב.

(48) בספרו או"ת (ב, ג). וראה לקו"א בתחלתו.

לאמר צאו ההר והביאו עלי זית ועלי עץ שמן ועלי הדס ועלי תמרים ועלי עץ עבות לעשות סוכות ככתוב:

[הלשון „צאו ההר גו"ו" היא ע"ד הלשון בחגיגה⁵⁶ ש„בחודש הששי (חודש אלול) ביום אחד לחודש" אמר הקב"ה (בתמי) „העם הזה אמרו לא עת בא עת בית ה' להבנות", ובהמשך לזה⁵⁷ צוה „עלו ההר והבאתם עץ וכוונת הבית גו"ו" (כמדובר בהתוועדות דר"ח אלול);

— והחילוק ביניהם: כאן נאמר „צאו ההר" ואילו שם נאמר „עלו ההר", והביאור בחילוק זה הוא בפשטות:

בחגי מדובר אודות מצב שבו בית המקדש טרם נבנה ויש ללכת לבנותו — והרי זו ע"ל מן המצב קודם שנבנה הבית למצב של בנין הבית, ולפיכך נאמר הדבר בלשון „עלו ההר גו"ו"; משא"כ בנחמי" מדובר על מצב שבו בית המקדש עומד כבר (כמ"ש בפסוקים שבהמשך הענין), ולכן — „צאו ההר גו"ו".

ואע"פ שבאותו יום, יום ב' דר"ה, טרם קיימו בני ישראל את מצות סוכה בפועל — הנה מאחר שכבר קיבלו אז על עצמם לקיים מה שאמר להם עזרא „צאו ההר גו"ו" — הנה „מחשבה טובה הקב"ה מצרפה למעשה"⁵⁸, וממילא כבר בזמן המחשבה הטובה מובטח שתבוא לידי מעשה בפועל.

ויתירה מזו:

(56) א, א.ב.

(57) שם, ת.

(58) ראה קידושין מ, א. וראה סה"מ תש"ב ע'

ועיקר: הציורי הוא (לא רק „להאמין" אלא גם) „ל"ידע שיש שם מצוי ראשון".

ומטעם זה נדרשים משלים מן העולם הזה למטה כדי להבין בידיעה את הענינים כפי שהם למעלה — „מבשרי אחזה אלוקה".

ועד"ז באדם למטה, שהוא מלשון „אדמה לעליון"⁵⁴, וממילא אפשר ללמוד מענינו של מלך למטה כיצד הם הדברים כביכול אצל מלך מלכי המלכים הקב"ה, ומענינו של אב למטה — כיצד הוא כביכול אצל אבינו שבשמים.

ועד"ז בנוגע למבואר בספר המאמרים תש"ג, שמזה שאנו רואים במלכותא דארעא שהכתרת המלך „נעשית בשמחה גדולה", אנו יודעים שכן היא גם הכתרת המלך במלכותא דרקיעא.

עד כאן מאמר המוסגר.

י"ד. כמדובר לעיל (ס"ז) שבהמשך למה שנאמר בנחמי" שביום א' דר"ה „וילכו כל העם לאכול גו' ולעשות שמחה גדולה", נאמר שם בכתוב שהיום שלאחריו ה' יום שני של ר"ה.

ומסופר בכתוב⁵⁵ תוכן המאורעות אז (ביום השני דר"ה): „וביום השני נאספו ראשי האבות לכל העם הכהנים והלוים אל עזרא הסופר ולהשכיל אל דברי התורה, וימצאו כתוב בתורה אשר צוה ה' ביד משה אשר ישבו בני ישראל בסוכות בחג בחודש השביעי".

ואזי ציום עזרא „אשר ישמיעו ויעבירו קול בכל עריהם ובירושלים

(54) ש"ה כ, ב. שא, ב. ובכ"מ.

(55) פסוק יג ואילך.

אלא שבהמשך התשובה כתבו שיש לעשות סוכה בבית-הכנסת, עבור האורחים [וכמ"ש שם, שבבגדד (אשר בה דרו כמה גאונים) עשו סוכות בבתי הכנסיות שלהם], וכן מובא שם שכן ה' גם במקדש, מדכתיב בנחמי', ויעשו להם סוכות. . . בחצרות בית האלקים".

ומסיימים בתשובה שם, "וכן מנהג ישראל".

יב. מכל הנ"ל (מן המסופר בנחמי', ומתשובות הגאונים והפרטים שבזה) ניתן להוציא כמה רמזים וכו' – אבל צ"ע כיון שלעת-עתה טרם מצאתים בספרים.

א' מהם: ביום ב' דר"ה יש להתכונן לסוכות, ולהחליט לעשות את הענינים הנצרכים לחג הסוכות, עד לאופן של "שמחה גדולה מאד".

[ובפרט לפי המבואר בחסידות, שבר"ה קיימים הענינים ד"חגנו", חג הסוכות, באופן ד"בכסה" (כנ"ל ס"ב)].

ובנוגע לפועל:

דובר בהתוועדויות קודמות⁶⁵, ובשנים שלפני זה⁶⁶, אודות ענין "ושלחו מנות לאין נכון לו" שצריך להיות בר"ה –

הנה עד"ז יש לעשות גם בנוגע לחג הסוכות – לספק להנצרכים את כל הענינים הנדרשים ליהודים כדי שיוכלו לחגוג את חג הסוכות מתוך שמחה, עד "שמחה גדולה מאד".

ועד"ז יש לעשות בנוגע לימים

על הפסוק⁵⁹, "וילכו ויעשו בני ישראל כאשר צוה ה' את משה ואהרן" בנוגע לקרבן פסח, הקשה רש"י⁶⁰, "וכי כבר עשו והלא מראש חודש נאמר להם", ותירץ: "אלא מכיון שקבלו עליהם מעלה עליהם הכתוב כאילו עשו", ועד כדי כך שבכתוב נאמר "רעשו" ללא כ"ף הדמיון.

ומזה מובן גם בנוגע להחלטתם של בני ישראל אז, ביום ב' דר"ה, בנוגע למצות סוכה – שכבר אז נחשב להם כאילו עשאוה בפועל.

יא. אח"כ מסופר בכתוב⁶¹ כיצד בני ישראל קיימו בפועל את מצות סוכה: "ויצאו העם ויביאו ויעשו להם סוכות איש על גגו ובחצרותיהם ובחצרות בית האלקים וברחוב שער המים וברחוב שער אפרים", "ותהי שמחה גדולה מאד", והיתה זו (כאמור בכתוב לעיל) שמחה גדולה כל כך, שמימות יהושע בן נון לא ה' כמותה⁶².

(בקשר לפסוק, ויעשו להם סוכות איש על גגו ובחצרותיהם ובחצרות בית האלקים גו") מצינו בתשובות הגאונים⁶³, ששאלום אם (גם) בבית-הכנסת יש צורך לעשות סוכה.

לכתחילה ההוה-אמינא היא שאין צריך, שהרי הסוכה צריכה להיות "תשבו) כעין תדורו"⁶⁴, ולכן אין צריך לעשות סוכה אלא בדירה הפרטית, משא"כ בבית-הכנסת.

(59) בא יב, כח.

(60) ממכילתא עה"פ.

(61) נחמי' שם, טז"ז.

(62) ראה מצו"ד עה"פ.

(63) אוצר הגאונים לסוכה סנ"א-נג. וש"נ.

(64) סוכה כח, ב.

(65) שיחות ש"פ תבוא ח"י אלול וש"פ נצבים

וילך תש"מ.

(66) ראה לקו"ש ח"ד ע' 369 ואילך.

והטף וגרך אשר בשעריך" 69 בשנה זו שהיא שנת הקהל, שנת תשמ"א, הבאה לקראתנו לטובה ולברכה.

ועוד קודם לזה, "נכתבין ונחתמין לאלתר לחיים" בספרן של צדיקים גמורים⁷⁰, ד"עמך כולם צדיקים" 71 – כתיבה וחתימה טובה לשנה טובה ומתוקה בטוב הנראה והנגלה ולמטה מעשרה טפחים,

ובמהרה בימינו ממש*.

(שיחת יוס' ב' דר"ה, נש"ק, תשמ"א)

69) וילך לא, יב.

70) ר"ה טז, ב.

71) ישעי' ס, כא.

(* הערת המו"ל: כ"ק אדמו"ר שליט"א ברכ ברכת המזון, ואח"כ אמר: כוס של ברכה וועט מען, בלינדד טיילן נאך דער התוועדות מאַרגן (שבת) בצהריים.

שבנתיים (בין ר"ה וחג הסוכות), שיהיו ימים ממולאים בשמחה, ו"שמחה גדולה מאד",

והדרך לפעול זאת בכל ישראל אף היא עי"ז שיספקו להם, אם חסר אצלם, את כל הדרוש להם כדי להיות בשמחה וטוב לבב,

עד שנבוא ל"שמחת עולם על ראשם" 67, שמחה הקשורה עם הגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו,

אשר "יבנה מקדש במקומו", ואח"כ "יקבץ נדחי ישראל" 68,

ויהי רצון – שיהי' זה באופן ד"הקהל את העם האנשים והנשים

67) ישעי' לה, י. נא, יא.

68) רמב"ם הל' מלכים ספ"א.

